

La reedició d'*El vostre fill*, novetat editorial per a pares inexperts

Pares i fills

Després de vint anys d'exhauriments, reedicions, ampliacions i correccions, l'únic llibre de puericultura en català, *El vostre fill*, torna a les llibreries. ¿Mera reedició? No. Ha canviat l'editorial, ha canviat el text i han canviat fins i tot els autors.

Alguns dels nens que van nèixer a l'època de la primera edició d'*El vostre fill* ja són pares", explica Joaquim Ramis, autor de la versió de fa vint anys juntament amb Ramon Martínez i Joan Ripoll. "L'accés massiu de les dones al treball, les noves tècniques alimentàries, la manera de viure de les parelles han modificat progressivament l'ambient en què es mouen els nens. Per això, quan l'editorial Laia ens va demanar una nova versió del text, fa gairebé cinc anys, vam creure convenient fer una revisió a fons".

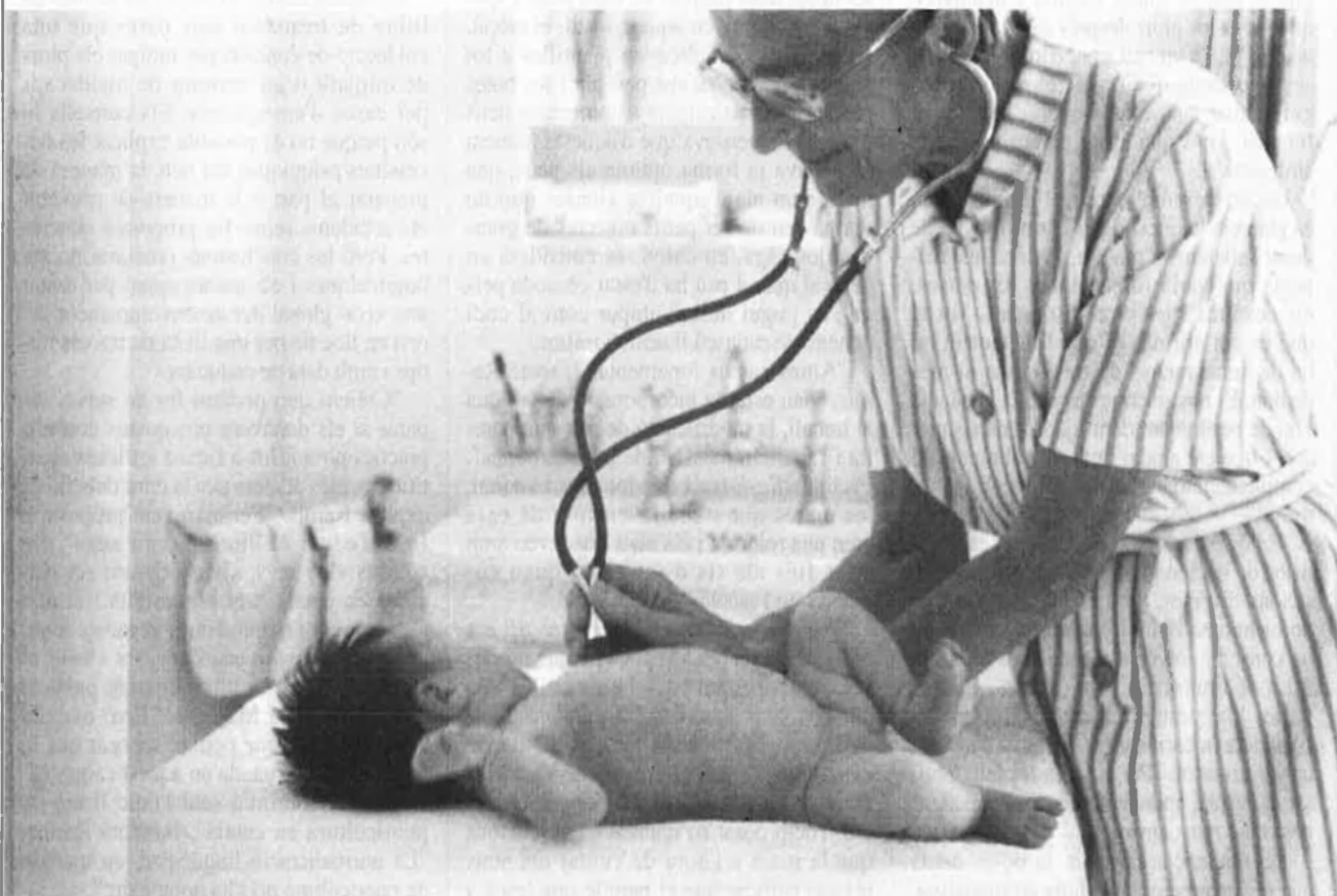
El problema: "Nosaltres (Ramón Martínez, Joan Ripoll i jo) tenim tots més de cinquanta anys. I, si bé podem responsabilitzar-nos plenament del contingut científic d'un llibre de puericultura, no ens expressestem en el llenguatge que utilitzaven els que avui dia són pares. Senzillament perquè pertanyem a una generació diferent".

Solució: "Vam buscar tres pediatres joves i en actiu i els vam proposar de refer el llibre". "El problema més gran", explica Elisa de Frutos, que juntament amb Joan Ripoll i Tarsici Aragó s'ha entretingut dos anys reescriuint *El vostre fill*, "ha es-

tat baixar del pedestal del llenguatge científic per aconseguir un llibre assequible".

Autors nous i vells coincideixen que "divulgació i rigor científic són perfectament compatibles. Es tracta, per una banda, d'evitar el llenguatge savi i, per una altra, de no fer afirmacions gratuïtes o poc demostrades". Això potser té el risc d'una simplificació excessiva, però té la garantia que no es vendran com a veritats indiscutibles afirmacions poc o mal demostrades.

"Li poso un exemple", ofereix Elisa de Frutos. "Es pensa sovint que, si la mare ha tingut un disgust o pateix d'estrés, dona al fill una mala mamada. En realitat sol pas-

Tres joves pediatres han reescrit *El vostre fill*.

La literatura fa amb obres com *El vostre fill* un servei als pares.

sar, en alguna d'aquestes circumstàncies, que el nen es quedi inquiet i insatisfet, que fins i tot plori després de mamar. Tot això es deu a un cert grau d'inhibició de la secreció làctia que fa que el nadó no pugui mamar tant. No és que la llet li hagi fet mal, sinó que simplement es queda amb gana".

Un altre exemple, tret del llibre. "Quan es planteja la qüestió del temps que ha de durar l'alletament matern, es dona una resposta que varia força segons els països, els costums i les circumstàncies. Tot el que es pot afirmar és que l'alletament no ha de durar menys de tres mesos ni més de nou. El nostre criteri és que la lactància s'ha de perllongar, de mitjana, uns sis mesos, i que cal ajudar amb una alimentació complementària a partir dels tres o quatre mesos".

"En qüestions com aquesta, on especialistes de nacionalitat diversa defensen posicions diverses, preferim deixar clar que no hi ha una opinió unànime i que no hi ha consells universalment vàlids", afirma Elisa de Frutos. En altres àmbits, en canvi, les idees estan més clares i el que es considerava correcte fa vint anys ha resultat ser un error. "Per això ha fet falta revisar el llibre", apunta Ramis, "perquè algunes coses han canviat".

Per començar el vestit. Ja no és moda que els nens semblen adults en miniatura, sinó que s'opta per un vestuari més còmo-

de, més senzill i, sobretot, que s'adapti a les necessitats pròpies de cada edat. Especial atenció rep, en aquest sentit, el calçat. Fa vint anys, s'aplicaven plantilles a tot aquell que amenaçava peu pla i les botes rígides sistemàticament a nombrosos nens i nenes. Es pensava que d'aquesta manera es donava la forma òptima als peus, una mica com als d'aquelles xineses que un dia havien de ser petits objectes de grans desitjos. Ara, en canvi, es considera en general que el peu ha d'estar còmode perquè es pugui desenvolupar com al codi genètic de cadascú li sembli millor.

"Altres canvis fonamentals", sosté Ramis, "han estat la incorporació de la dona al treball, la modificació de rols a la parella i l'aparició massiva de les guarderies". Facin un *flash-back* de vint anys i veuran: les mares que treballaven fora de casa eren una minoria i els nens quedaven amb elles fins als sis o set anys, quan començaven l'escola.

"La primera versió d'*El vostre fill* era molt avançada per a l'època perquè proposava un pare que col·laborés en les tasques de cura dels nens", argumenta Elisa de Frutos. "Però fins i tot això ha deixat de ser novedós. En la nova versió del llibre, el pare ja no és només un col·laborador: l'hem posat en igualtat de condicions que la mare a l'hora de cuidar els nens perquè pensem que el pare té una tasca a fer inclús en el moment de l'alletament

natural".

En aquest sentit, *El vostre fill* és més un llibre de formació dels pares que una col·lecció de consells per mitigar els plors de mitjanit o un extintor de maldecaps per casos d'emergència. Els consells hi són perquè no és possible explicar les necessitats psíquiques del nen, la manera de preparar el part o la manera de prevenir els accidents sense fer propostes concretes. Però les conclusions procuren no ser dogmàtiques i els autors opten per donar una visió global del desenvolupament del nen en lloc de per una llista de remeis míops i amb data de caducitat.

"Crèiem que podíem fer un servei als pares si els donàvem uns quants consells pràctics posant-los a l'abast les idees científiques més adients per la cura dels fills", explica Ramis. "Per això vam proposar a Laia d'editar el llibre fa vint anys". En aquests vint anys, s'han exhaurit set edicions en català, tres en castellà i el text s'ha corregit i ampliat dues vegades, sense comptar la nova versió que, tot i tenir el mateix títol, és un llibre diferent publicat per Edicions La Magrana. "Però malgrat el relatiu èxit, que permet suposar que hi ha una certa demanda en aquest camp, *El vostre fill* continua sent l'únic llibre de puericultura en català", lamenta Ramis. "La normalització lingüística, en matèria de puericultura no s'ha notat gaire".

Josep Corbella